

opr. '1998 TCH.

Amiana Leski VI 2002;
p o p r e d u i m K-295 2/6

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Porańskie Armii Spółdzielczej
oraz Wojskowej Służby Polej
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 156
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 02

Bydgoszcz
PWK. Sz. Sz. AK

ppor.

Ameryk Ludwika
z d. Sędziarska
ps. „Lusia”, „Lena”
K-295/295¹Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Amenik Ludwika
K-295/295 Pom
Bydgoszcz AK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa k. 5 s. 1-5
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora k. 4 s. 1-4
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 1-2

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.
- III/5 – inne...

IV. Korespondencja

1) bieżąca k. 3 s. 1-3

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k. 7

VI. Fotografie dwa i kopie

I/1 Relacja Ameryk Ludek (mieszkańców) s. 1-3

k. 3 s. 1-3

- Relacja Ludek Ameryk - drugi
egz. bez daty, napis ony. k. 2 s. 4-5

Relacje uczestniczek walk o niepodległość

I. Dane osobiste

Ameryk Ludwika zd. Sędzińska ur. dnia 25 sierpnia 1922 r. w

Trzemesznie

imiona rodziców: Edmund i Jadwiga zd. Skonieczna

środowski: ojciec kupiec, powstaniec śląski i wielkopolski, zmarł
w 1931 r., matka bez zawodu

wykształcenie: wyższe, mgr ekonomii

adres: Bydgoszcz,

tel. 211-844

II. Okres przedwojenny

1. Przed 1 września 1939 r. nie pracowałam, byłam uczennicą gimnazjum. W latach 1932-1936 należałam do ZHP
2. Od września 1936 r. do czerwca 1938 r. odbyłam przysposobienie ogólnowojskowe w ramach Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju.
W czasie od 2 lipca 1938 r. do 29 lipca 1938 ukończyłam kurs podinstruktorski PWK w Koszewnikach pod Grodnem na Wileńszczyźnie.

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

1. Praca zawodowa: Mieszkałam z całą rodziną w Bydgoszczy i byłam na utrzymaniu starszego rodzeństwa.
Od 15 września do 8 listopada 1939 r. pracowałam w szpitalu wojskowym dla jeńców polskich. Szpital ten organizowała grupa młodych, zaangażowanych w sprawę ludzi. Byli to lekarze, pielęgniarki i harcerki. Dostałam się do szpitala za pośrednictwem Haliny Nowickiej. Praca w szpitalu nie ograniczała się wyłącznie do niesienia pomocy doraźnej rannym żołnierzom lecz również na organizowaniu dodatkowych porcji żywności, papierosów, nawiązywaniu kontaktów z rodzinami rannych. W kilku przypadkach udało się pomimo obstawy szpitala przez wojska niemieckie umożliwić widzenie rannych z żonami. Po rozwiązaniu szpitala i wywiezieniu żołnierzy do pobożów jeńców utrzymywałam z kilku osobami stały kontakt listowy. Wysyłam im również paczki z żywnością i książkami. Pod koniec 1940 r. przez kilka tygodni pracowałam jako robotnica w Fabryce Mundurów Wojskowych a następnie jako pomoc laboratoryjna w Instytucie Rolniczym, gdzie pracowało dużo Polek m.in. starsze koleżanki z harcerstwa. W Instytucie pracowałam do chwili wyzwolenia Bydgoszczy.

o. b. art.
p. p. Haliny Nowickiej
Haliny

2. W styczniu 1941 r. wstąpiłem do tajnej drużyny harcerskiej, zorganizowanej przez Marię Buczkowską zd. Biegoń, późniejszą komendantką Szarych Szeregów w Bydgoszczy. Drużyna nasza podporządkowana została Głównej Kwaterze Szarych Szeregów w Warszawie kryptonim "Pasiaks". Punkt kontaktowy prowadziła Jadwiga Krowczak przy ul. Śniadeckich 41.

Drużyna nasza początkowo liczyła 10 osób.

Spotkania nasze w pierwszej fazie miały charakter wydawałoby się towarzyski, odbywały się w różnych miejscach, często w terenie. Przygotowywałem na nie referaty z dziedziny literatury, historii, historii sztuki itp. w terenie przeprowadzałyśmy ćwiczenia harcerskie. Opiekowaliśmy się rodzinami, szczególnie dziećmi, które zostały bez ojca wzgl. matki. Organizowaliśmy dla nich pomoc materialną. odzież, żywność itd. Dla starszych dzieci organizowaliśmy naukę z zakresu szkoły podstawowej. Jeżeli chodzi o mnie miałem pod opieką 2 rodziny i uczyłem troje dzieci.

W roku 1943 współpracowałem z Ferdynendem Ziętkiem ps. "mir", przyjeżdżającym z Warszawy, od którego odbierałem przesyłki i przekazywałem je pod określone adresy. Udało mi się również zdobyć osobiste dokumenty niemieckie /poprzez kuzyna mieszkającego w "Wartegau"/ potrzebne konspiratorom do swobodnego poruszania się na terenie Bydgoszczy i okolic.

- Pod koniec 1943 r. nawiązałem ścisły kontakt z Ireną Schmidt zd. Cierniak ps. "Wanda", która pełniła funkcję szefa służby sanitarnej z ramienia Armii Krajowej. W grudniu 1943 r. zostałem przez "Wandę" zaprzysiężony i tym samym włączony do Wojskowej Służby Kobiet jako sanitariuszka w obrębie dzielnicy "Wilczek". Jednym z moich obowiązków było rozpoznanie terenu i ludzi pod kątem ich przydatności do celów przyszłej współpracy. Pośredniczyłem w przekazywaniu leków, robiłem skarpety, rękawice, organizowałem odzież i bieliznę dla jeńców i partyzantów. Przygotowywałem smarantowo-białe wstążeczki z wyszytymi inicjałami WP /wojsko polskie/ jako znak rozpoznawczy dla żołnierzy AK.

Poza ściśle określonymi zadaniami pełniłem funkcję łącznika ściśle współpracując w tym zakresie z "Kubą".

IV. Okres powojenny

W latach 1945-46 przebywałem w Bydgoszczy przy rodzinie i uczęszczałem do liceum uzyskując w roku 1946 świadectwo dojrzałości.

Od września 1946 do grudnia 1950 r. studiowałem na Akademii Handlowej w Szczecinie pracując równocześnie w Powszechnych Warsztatach Pracy. W roku 1951 już jako mąż wróciłem do Bydgoszczy. Przez okres sześciu lat nie pracowałem

tylko wychowywałem dzieci. W roku 1956 r straciłem męża wobec czego byłem zmuszona podjąć pracę. Początkowo w Woj.Zjedno-
czeniu Przedsiębiorstw Handlowych a następnie w Woj. Komisji
Planowania, w której pracuję do dnia dzisiejszego. W między-
czasie zrobiłem w Poznaniu studia II° uzyskując stopień
mgr ekonomii.

Przez cały okres mojej pracy zawodowej czynnie pracowałem
w Dyrekcji Szkolenia Ekonomicznego PTE.

W roku 1970 mając lat 19 tragicznie zginęła moja najstarsza
córka.

V. Dokumentacja.

Jestem w posiadaniu listu /załączam kserokopie/ kpt. Stanisława
Abremczyka, który został przez Niemców zabrany z "Oflagu"
uwięziony w Poznaniu i skazany na śmierć.

Inne.

Przez okres okupacji mieszkałem u wujka na probostwie. Jak wiado-
mo zabronione było mowa polska. Wuj tłumaczył pieśni na j.łaciń-
ski a my /rodzeństwo/ zdobyłym starym powielaczem odbijałyśmy,
kładłyśmy na ławkach aby cały kościół mógł śpiewać. Efekt był
wspaniały.

Przebie każdego wieczora wychodziłyśmy z wujem na przechadzkę
/wuj nigdy nie wychodził sam/ w różne kierunki aby wstępować
do znajomych gdzie słuchaliśmy wiadomości i informacji radio-
wych i przekazywaliśmy je dalej.

Stwierdzam własnoręcznie
podpisany przy mnie rodzinnego
Irene Mousionka

Bydgoszcz 4.11.1978r.

I. Mousionka

Stwierdzam zgodność
odpisu z oryginałem

Stwierdzam własnoręcznie
podpis

Elżbieta Mousionka

Relacja uczestniczek walk o niepodległość

I. Dane osobowe

ps. "Lena" "Luda"

Ameryk Ludwika zd. Sędziarska ur. dnia 25 sierpnia 1922 r. w Trzemesznie *Nr. Karty Kombatanckiej 0379665*

imiona rodziców: Edmund i Jadwiga zd. Skonieczna

środowisko: ojciec kupiec, powstaniec śląski i wielkopolski,

uczestnik wojny w roku 1920, zmarł w 1931 r., matka bez zawodu

wykształcenie: wyższe, mgr ekonomii

adres: 85-021 Bydgoszcz,

tel. 21-18-44

II. Okres przedwojenny

1. Przed 1 września 1939 r. nie pracowałam, byłam uczennicą gimnazjum. W latach 1932-1936 należałam do ZHP

2. Od września 1936 r. do czerwca 1938 r. odbyłam przysposobienie ogólnowojskowe w ramach Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju.

W czasie od 2 lipca 1938 r. do 29 lipca 1938 r. ukończyłam kurs Podinstruktorski PWK w Koszewnikach pod Grodnem na Wileńszczyźnie

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

1. Praca zawodowa: Mieszkałam z całą rodziną w Bydgoszczy i byłam na utrzymaniu starszego rodzeństwa.

Od 1 września do 8 listopada 1939 r. pracowałam w szpitalu wojskowym dla jeńców polskich. Szpital ten organizowała grupa młodych zaangażowanych w sprawę ludzi. Byli to lekarze, pielęgniarki i harcerki. Dostałam się do szpitala za pośrednictwem Haliny Nowickiej - Jagielskiej. Praca w szpitalu nie ograniczała się wyłącznie do niesienia pomocy doraźnej rannym żołnierzom, lecz również na organizowaniu dodatkowych porcji żywności, papierosów, nawiązywaniu kontaktów z rodzinami rannych. W kilku przypadkach udało się, pomimo obstawy szpitala przez wojsko niemieckie, umożliwić widzenie rannych z żonami. Po rozwiązaniu szpitala i wywiezieniu żołnierzy do obozów jenieckich utrzymywałam z kilku osobami stały kontakt listowy. Wysyłałam im również paczki z żywnością i książkami.

Pod koniec 1940 r. przez kilka tygodni pracowałam jako robotnica w Fabryce Mundurów Wojskowych a następnie jako pomoc laboratoryjną w Instytucie Rolniczym, gdzie pracowało dużo Polaków m.in. starsze koleżanki z harcerstwa. W Instytucie pracowałam do chwili wyzwolenia Bydgoszczy

2. W styczniu 1941 r. wstąpiłam do tajnej drużyny harcerskiej, zorganizowanej przez Marię Buczkowską zd. Biegoń. Drużyna nasza podporządkowana została Głównej Kwaterze Szarych Szeregów w

Warszawie kryptonim "Pasieka". Punkt kontaktowy prowadziła Jadwiga Krawczak /Ziętek/ przy ul. Sniadeckich 41.

Drużyna nasza początkowo liczyła 10 osób. Spotkania nasze w pierwszej fazie miały charakter wydawałoby się towarzyski, odbywały się w różnych miejscach, często w terenie. Przygotowywałyśmy na nie referaty z dziedziny literatury, historii, historii sztuki itp., w terenie przeprowadzałyśmy ćwiczenia harcerskie. Opiekowałyśmy się rodzinami, szczególnie dziećmi, które zostały bez ojca wzgl. matki. Organizowałyśmy dla nich pomoc materialną, odzież, żywność itp. Dla starszych dzieci organizowałyśmy naukę z zakresu szkoły podstawowej. Jeżeli chodzi o mnie miałam pod opieką 2 rodziny i uczyła troje dzieci.

W roku 1943 współpracowałam z Ferdynardem Ziętkiem ps. "mir", przyjeżdżającym z Warszawy, od którego odbieram przesyłki i przekazywałam je pod określone adresy. Udało mi się również zdobyć osobiste dokumenty niemieckie /poprzez kuzyna mieszkającego w "Wartegau"/ potrzebne konspiratorom do swobodnego poruszania się na terenie Bydgoszczy i okolicy.

Pod koniec 1943 r. nawiązałam ścisły kontakt z Ireną Cierniak /Schmidt, ps. "Wanda", która pełniła funkcję szefa służby sanitarnej z ramienia Armii Krajowej. W grudniu 1943 r. zostałam przez "Wandę" zaprzysiężona i tym samym włączona do Wojskowej Służby Kobiet jako sanitariuszka w obrębie dzielnicy "Wilczak". Jednym z moich obowiązków było rozpoznanie terenu i ludzi pod kątem ich przydatności do celów przyszłej współpracy. Pośredniczyłam w przekazywaniu leków, robiłam skarpety, rękawice, organizowałam odzież i bieliznę dla jeńców i partyzantów. Przygotowywałyśmy amarantowo-białe wstążeczki z wyszytymi inicjałami WP /wojsko polskie/ jako znak rozpoznawczy dla żołnierzy AK. Poza ściśle określonymi zadaniami pełniłam funkcję łącznika, ściśle współpracując w tym zakresie z "Kubą",

IV. Okres Powojenny

W latach 1945-46 przebywałam w Bydgoszczy przy rodzinie i uczęszczałam do liceum uzyskując w roku 1946 świadectwo dojrzałości. Od września 1946 do grudnia 1950 r. studiowałam na Akademii Handlowej w Szczecinie pracując równocześnie w Powszechnych Warsztatach Pracy. W roku 1951 już jako mężatka wróciłam do Bydgoszczy. Przez okres sześciu lat nie pracowałam - wychowywałam dzieci. W roku 1956 straciłam męża wobec czego musiałam podjąć pracę. Początkowo w Woj. Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Handlowych a następnie w Wojewódzkiej Komisji Planowania, w której pracowałam do roku 1979 tzn. do momentu przejścia na emeryturę. W międzyczasie robiłam w Poznaniu studia II stopnia uzyskując stopień mgr ekonomii. Przez cały okres pracy zawodowej czynnie pracowałam w Dyrekcji Szkolenia Ekonomicznego PTE.

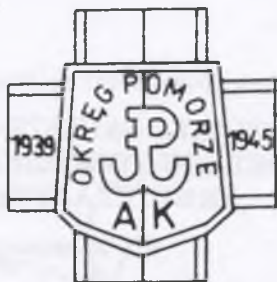
L. Auf 8

1/2. Dokumenty dotyczące rektora: Ameryk Sudiński

1. Kserokopia legitymacji: Odsunki Pamiętkowej Okręgu Pomorskiego AK nr 103, Weteran Walk o Niepodległość, Krzyż AK, Medalu Wojska (po raz 1 i 2) k. 1 s. 1
2. Kserokopia legitymacji: Medalu „za Męstwo w Wojnie Obronnej 1939” i Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski, k. 1 s. 2
3. Akt mianowania Sudińskiego Ameryk na stop. ppor. W P, kserokopia k. 1 s. 3
4. Nadanie p. Ameryk Sudińskiemu tytułu „Weteran Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny”, kserokop. k. 1 s. 4

**LEGITYMACJA
ODZNAKI PAMIĄTKOWEJ
OKRĘGU POMORSKIEGO
ARMII KRAJOWEJ**

Nr 103

akt. o. listu
214.08.2002r
WS

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
SEKRETARZ STANU

przyznaje
Panu (Pani) Ludwice.....
Ameryk.....

ODZNAKĘ
WETERANA WALK
O NIEPODLEGŁOŚĆ

PIECZĘ SEKRETARZ STANU
Warszawa, dnia 15 sierpień 1948 r.

Nazwisko **AMERYK**
Imię **Ludwika**
Pseudonim **"Ludwika"**
Przydział **WSK. Sanit.**
Obw. Bydgoszcz.

Odznaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku żołnierza Polski
Podziemnej w latach
1939—1945.

Przewodniczący
Podpis:
K. Mandziara - "Słwy"

1. SIERP. 1978

Londyn, dnia

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

LEGITYMACJA Nr 23046

Stopień imię, nazwisko ..**SZER**.....

Ludwika A M A R Y K

ps. **"Ludwika"**

Oddział **AK**

Odznaczony został po raz 1 i 2

Medalem Wojska

Podstawa: Zarządzenie Szefa Sztabu
Głównego
dnia 1 lipca 1948

Londyn dnia 15 sierpień 1948 r.

M. Walega, pplk

Nazwisko . . . AMERYK
Imię Ludwika
Pseudonim "Ludwika"
Przydział Garn. Bydgoszcz

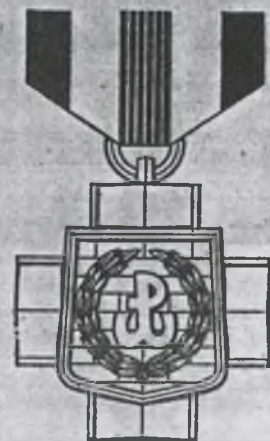
jest upoważniony do noszenia
**ODZNAKI PAMIĄTKOWEJ
OKRĘGU POMORSKIEGO
ARMII KRAJOWEJ**

ZA KOMISJĄ ODZNAKI
[Signature]

Toruń, dnia 11 listopada 1986 r.

**LEGITYMACJA
KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ**

Nr. 19232

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 381-84-1 MW

WARSZAWA

dn. 18 lipca 1984 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

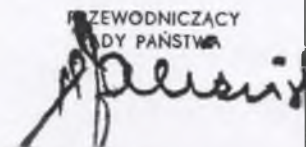
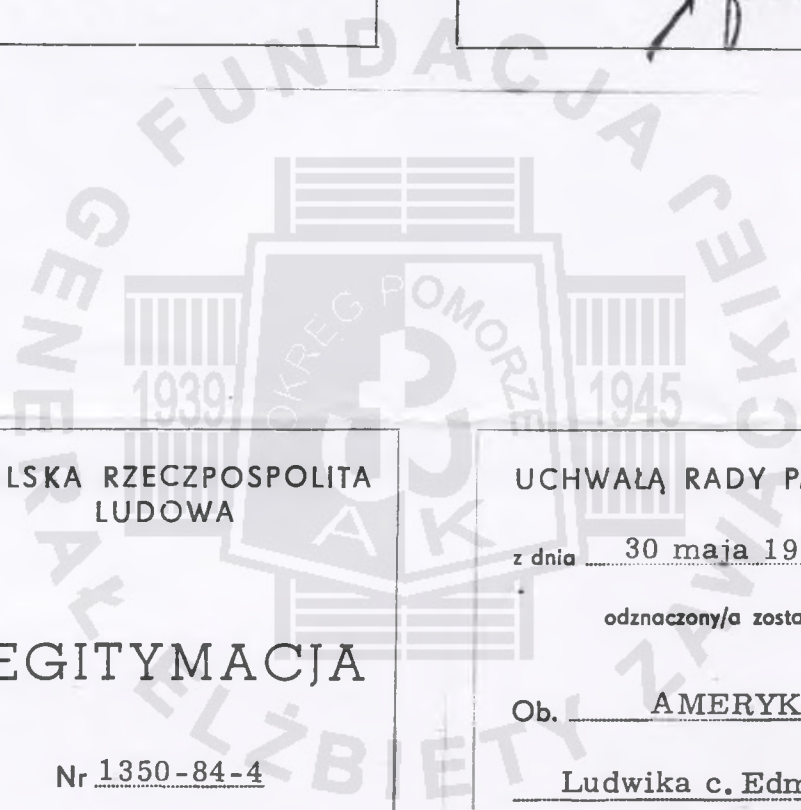
odznaczony/a został/a

Ob. AMERYK

Ludwika c. Edmunda

MEDALEM
»ZA UDZIAŁ W WOJNIE
OBRONNEJ 1939«

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1350-84-4

WARSZAWA

dn. 30 maja 1984 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 30 maja 1984 r.

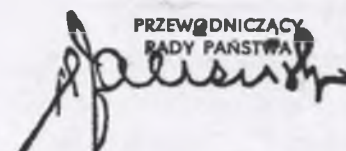
odznaczony/a został/a

Ob. AMERYK

Ludwika c. Edmunda

KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ODRODZENIA POLSKI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

zet. ob. 14.09.2002r.

SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

szer. Ludwika AMERYK c. Edmunda

na stopień

PODPORUCZNIKA WOJSKA POLSKIEGO

z dniem **2 stycznia 2001 r.**

**SZEF
WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO
BYDGOSZCZ**

plk dypł. Antoni DĘBIŃSKI

5 marca 2001 r.

(data)

201. do listu 14.08.2001

PATENT Nr 26945

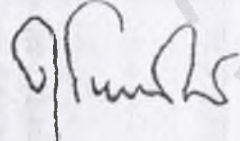
W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
potwierdza się, że

Pani AMERYK LUDWIKA

.....
w latach walki zbrojnej z najeźdźcami
z honorem pełniła żołnierską powinność
i uzyskała prawo do zaszczytnego tytułu:

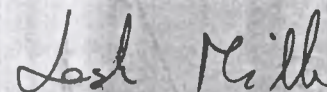
*Weteran Walk o Wolność i Niepodległość
Ojczyzny*

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Warszawa, 2001 r.

PREZES
RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BOG HONOR OJCZYZNA

II. Materiały uzupełniające relację: Ameryk Ludzka
& d. Sedziorskie:

1. Yagielka H., "Sedziorska ludzka", [w:] "S.B.K.P. 1939-1945",
pod red. Hanny Maciejewskiej-Marcinkowskiej, Elżbiety Zawackiej,
Tomii 1994, cz. 1, s. 186-187.

k.2. s.1-2

Sędziarska Ludwika zam. Ameryk, ps. "Lusia", "Lena" (1922-....), członek Sz Sz, łączniczka i sanitariuszka WSK Insp. AK Bydgoszcz.

Ur. 25 VIII 1922 r. w Trzemesznie, pow. Mogilno; córka Edmunda - kupca, uczestnika powstań: Wielkopolskiego i Śląskiego oraz wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. - i Jadwigi z d. Skoniecznej. Przed wybuchem wojny Sędziarska była uczennicą gimnazjum, gdzie uzyskała w hufcu szkolnym PWK przeszkolenie wojskowe i ukończyła kurs podinstruktorski. Na krótko przed wybuchem wojny zamieszkała z rodziną w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 60.

Od 15 września do 8 listopada 1939 r. pracowała jako sanitariuszka w szpitalu wojskowym dla jeńców polskich w Bydgoszczy, zwerbowana do pracy przez Halinę Nowicką ps. "Maria". Szpital ten, pozostający

pod nadzorem Wehrmachtu, zorganizowali bydgoszczanie z inicjatywy Szubertowej, z ramienia PCK. W czasie pracy w szpitalu Sędziarska umożliwiała pomimo silnej obstawy widzenie się jeńców polskich z żonami. Po wywiezieniu rannych do obozów jenieckich, przez całą okupację utrzymywała kontakt listowny z kilkoma oficerami i ich rodzinami oraz wysyłała im do obozu paczki żywnościowe i książki.

Od końca 1940 r. do wyzwolenia Bydgoszczy była zatrudniona w Instytucie Rolniczym jako pomoc laboratoryjna. Tam zetknęła się z kilkoma starszymi koleżankami z harcerstwa i w styczniu 1941 r. wstąpiła do drużyny harcerskiej "Młody Las", zorganizowanej przez Marię Buczkowską (z d. Biegoń), późniejszą kmdtkę Sz Sz w Bydgoszczy. Punkt kontaktowy drużyny mieścił się przy ul. Śniadeckich 41 u Jadwigi Krawczak (zam. Ziętek) ps. "Wiśka". W początkowej fazie konspiracyjne spotkania drużyny harcerskiej miały charakter samokształceniowy. Odbywały się w różnych miejscach, często w terenie. Przygotowywano na nie referaty z historii i literatury, w terenie przeprowadzano ćwiczenia harcerskie. Ponadto organizowano opiekę i pomoc materialną, odzież i żywność dla biednych rodzin, a szczególnie pól sierot. Dla starszych dzieci prowadzono naukę z zakresu szkoły podstawowej. Sędziarska miała pod swoją opieką dwie rodziny i uczyła troje dzieci.

W 1943 r. współpracowała z Ferdynandem Ziętkiem ps. "Mir", łącznikiem Gł. Kwatery Sz Sz, przyjeżdżającym z Warszawy, od którego odbierała konspiracyjne przesyłki i przekazywała je pod wskazane adresy kontaktowe. Zdobywała niemieckie dokumenty osobiste potrzebne konspiratorom do swobodnego poruszania się na terenie Bydgoszczy i okolic.

W grudniu 1943 r. została zaprzysiężona przez Irenę Cierniak ps. "Wanda", szefa Referatu Sanitarnego WSK Insp. AK Bydgoszcz. Otrzymała polecenie zorganizowania służby sanitarnej w obrębie bydgoskiej dzielnicy Wilczak. Do jej obowiązków należało: rozpoznanie terenu i ludzi pod kątem ich przydatności w zakresie służby sanitarnej do planowanej akcji "Burza", pośredniczenie w przekazywaniu leków, m. in. do Borów Tucholskich, organizowanie odzieży i bielizny dla jeńców i partyzantów. Sędziarska pełniła również funkcję łączniczki szefa łączności Okręgu, Macieja Krzyżanowskiego ps. "Kuba". Po usunięciu z poprzedniego mieszkania niemal całą wojnę Sędziarska wraz z rodziną mieszkała na probostwie przy ul. Świętej Trójcy 26 w Bydgoszczy.

*Słow. biogr. konspiracji pomorskiej
1939-1945, pod red. H. Karczewskiej-Mankowskiej
i E. Zawadzkiej, Tom II, 1994, z. 1, s. 186*

Ameryk, ps. "Lusia",
Sz Sz, łączniczka i sanitarka
oszcz.

zemesnie, pow. Mogilno;
zestnika powstań: Wiel-
iz wojny polsko-bolsze-
z d. Skoniecznej. Przed
raska była uczennicą
w hufcu szkolnym PWK
ukończyła kurs podin-
wybuchem wojny zamie-
y przy ul. Gdańskiej 60.
pada 1939 r. pracowała
i wojskowym dla jeńców
rbowana do pracy przez
Szpital ten, pozostający
y Szubertowej, z ramienia
nej obstawy widzenie się
kich, przez całą okupację
raz wysyłała im do obozu

stytucie Rolniczym jako
inkami z harcerstwa i w
anizowanej przez Marię
inkt kontaktowy drużyny
Ziętek) ps. "Wiśka". W
miały charakter samo-
ie. Przygotowywano na
nia harcerskie. Ponadto
ych rodzin, a szczególnie
odstawowej. Sędziarska

kiem Gł. Kwatery Sz Sz,
rzesyłki i przekazywała
enty osobiste potrzebne
y i okolic.

Wanda", szefa Referatu
owania służby sanitarnej
o: rozpoznanie terenu i
nowanej akcji "Burza",
, organizowanie odzieży
inkcję łączniczki szefa
nięciu z poprzedniego
i na probostwie przy ul.

W 1946 r. zdała maturę w Liceum Handlowym w Bydgoszczy, następnie studiowała ekonomię w Szczecinie i w Poznaniu.

Podjęła pracę w swoim zawodzie i w 1982 r. przeszła na emeryturę.

Brat Krescenty ps. "Krzych Czarnecki", jak i siostra Zofia zam. Nowakowska czynni byli w Sz Sz w Bydgoszczy. Krescenty pełnił funkcję łącznika Sz Sz do szefa łączności Insp. AK Bydgoszcz.

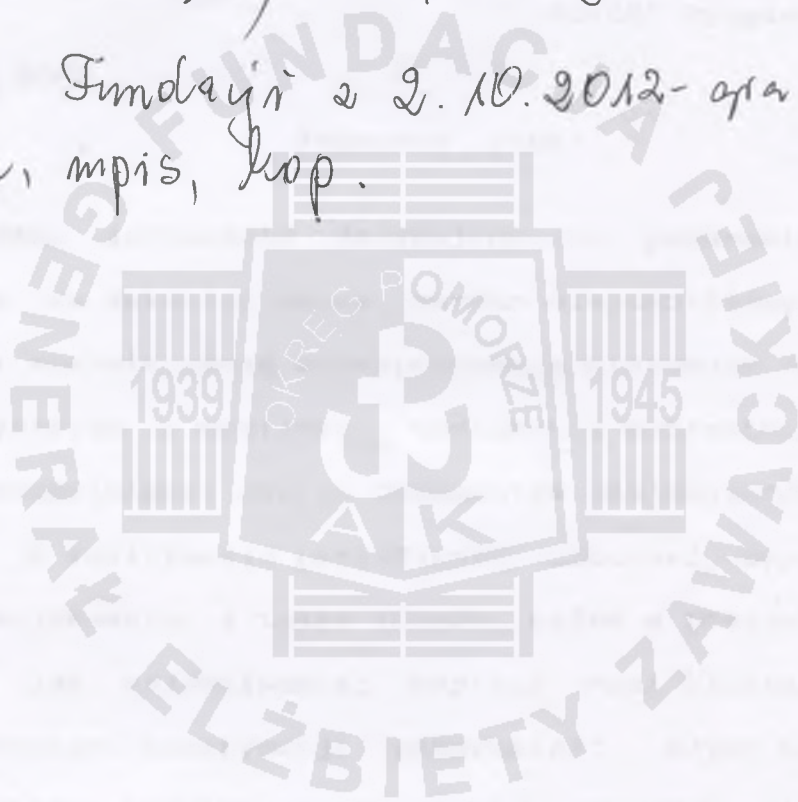
AP AK T.: Biegoń M., dok. Insp. Bydgoszcz; Mat. własne autorki.

Halina Jagielska

IV/1. Korespondencja bieżąca: Ameryk Ludnike:

1. Pismo Fundacji z 5.07.2002r.
do S. Ameryk w sprawie uzupełnienia danych, mpis kserokop. k. 1 s. 1
2. Pismo do Fundacji z 14.09.2002:
zmiana adresu, zał. do przesłanych dokumentów (zob. z. 1/2), kserop. oryg. k. 1 s. 2
3. Pismo Fundacji z 2.10.2012 - gratulacje, mpis, kop. k. 1 s. 3

FUNDACJA ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
http://www.um.torun.pl/AK, e-mail: AK@um.torun.pl

KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU, NR 10901506-4675-128-00

Toruń 5.07.2002 r.

*odp. na l.dz. 2625
+ prośba o uzupełn.
dokumentów
+ Biuletyn*

Pani

Ludwika Ameryk

85-667 Bydgoszcz

l.dz.2738 POM 2002

Szanowna Pani!

Bardzo serdecznie dziękujemy za pozdrowienia, a przede wszystkim za aktualny adres. Bardzo niepokoił się, ponieważ od 2 lat wracała nasza korespondencja kierowana na ul. Gdańską.

Korzystając z możliwości nawiązania kontaktu, bardzo proszę Panią o uzupełnienie swoich dokumentów znajdujących się w naszym Archiwum o legitymacje posiadanych odznaczeń, dyplomów nadanych stopni wojskowych, a także innych, które w przyszłości pozwolą możliwie jak najdokładniej napisać Pani biogram do "Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej". Gdyby nie chciała się Pani rozstać z oryginałami dokumentów, prosimy o ich kserokopie.

W załączeniu przesyłam ostatni numer "Biuletynu" Fundacji.

Łączę bardzo serdeczne pozdrowienia i życzenia zdrowia.

Z poważaniem

Elżbieta Skerska

Elżbieta Skerska
dokumentalistka Fundacji

*karta z nowym adresem
w kopercie - karty informacyjne*

Wpłynęło dnia 14.9.
Ldz. 5577 Pom 0000
D.O.

2

Szanowne Państwo,

W celu uzupełnienia
Swoich dokumentów przesyłam
opisy posiadanych przez mnie
odznaczeń i dyplomów.

Dla wyjaśnienia pragnę
dodać, iż poprzez zarządzenie
o zmianie adresy wystąpiam
Państwu 30 marca 1999 r. które
wrociło po długim czasie z dopis-
kami - "zwrot - niewłaściwa opłata"
W między czasie przeprowadziłam
się po raz drugi z obecnym adresem
jest już ostateczny.

Pozdrawiam serdecznie

L. Ameryk

14.09.02 r.

20

FUNDACJA

ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186

<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl

KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU, NR 10901506-4675-128-00.

Toruń 2.10.2002 r.

*odp. na L. dz. 3577
+ inf. o Muzeum
+ wyd. specj. "Biuletynu"*

Pani
Ludwika Ameryk

l.dz.3699 POM 2002

85-667 Bydgoszcz

Szanowna Pani !

Bardzo serdecznie dziękuję za list i kserokopie dokumentów.

W imieniu Pani Profesor Elżbiety Zawackiej i wszystkich pracowników Fundacji przesyłam gratulacje z okazji mianowania Pani na stopień podporucznika Wojska Polskiego.

W załączeniu przesyłam wydanie specjalne "Biuletynu" Fundacji oraz informacje o powstałym przy Fundacji Muzeum Wojskowej Służby Kobiet.

Będziemy wdzięczni za współpracę z Fundacją.

Łączę serdeczne pozdrowienia i życzenia zdrowia.

Z wyrazami szacunku i poważania

Elżbieta Skerska
.....
Elżbieta Skerska
dokumentalistka

Bydgoszcz, Al. 1 Maja 60 m 2
tel. 211-844

od 15.06.2002.
Ameryk Ludzkie

89-667 Bydgoszcz

K-295 / 295 AK - Bydgoszcz
PW K 52.92

Ameryk Ludwika zd. Sedzińska

TCH 98

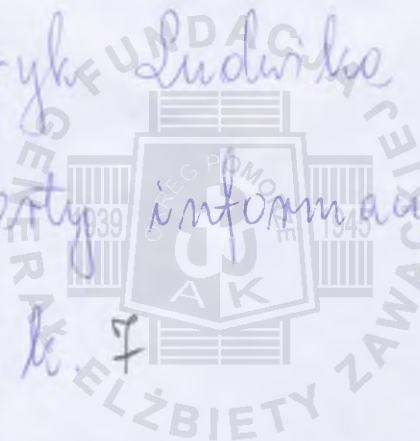
OKAK 19232 26 10 79

T: W-295/295 Pom.

Bydgoszcz

Ameryk Ludwika

V. Karty informacyjne

Ameryka

Lu

ARCHIWUM

Elżbiety Zawackiej

poz.

295

data wpływu

4-3-1970

1. 2. 295 / Pom. 3. AK Bydgoszcz

4. Ameryk Ludwika 5. 2 of. Sgobierska

6.

7.

8. Edmund Jadwiga
o of. Słodowa
9. 25. 8. 1992 r.
w Trzemesznie

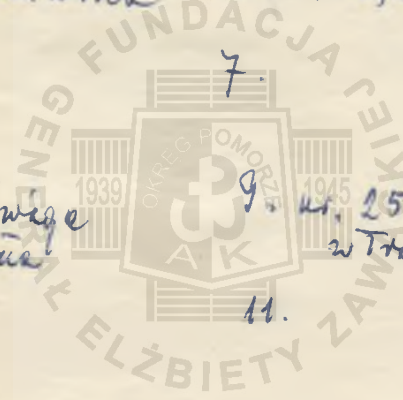
10. Bydgoszcz,
tel. 222.044

11.

12. Rel. Masur

K. 11/19232

M. 23046

skrytka 1941 wstąpiła do tajnej organizacji konspiracyjnej
"Dziewięć Sierek" w Bydgoszczy
grudzień 1943 r. rozpryskiwała przez Irenej Schem
ps. "Wanda" do AK - jako sekretarzędka

245 / 2

3

Bydgoszcz
WSK- AK

3

1

4 Ameryk Ludwika 5 2 d. Sędzierska

6

7 sanitariusza

8

9

10 Bydgoszcz,

tel. 211-344

11

szesn. nr. 103 - stary

12.

inf. E. Melak wyk. E. Melak

sanitariuszka
wojsk. st. kobiet

JM

1

2 295 Pom

3 POK, 2HP
obw Bydgos WSK San

4

4 ~~Aminek~~ k. Lndwke

5 2 d. Sędmerska

5 ~~Lndwke~~

7

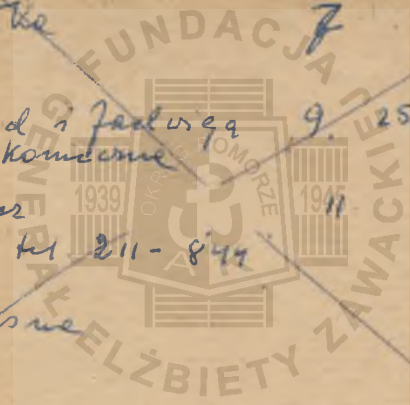
8 Edmund i Jacek
2 d. Skomienne

9. 25.08.22 Trzemeszno

10 Bydgosz

tel 211-844

12 tel wdasne

* 11

I 41

do tajnych S2 S2
pom. cyf
H. nauer

X^o ~~Komunikat~~ 43

, zaproszenie przez Irene Lewick-Schmidt

Ameryk. 295 ^{od 1957}
Sędzińska - Amerykowska Induska

Bydgoszcz

5

zob. Karl Brolp' art. pądzelski

OKAK 19232 26 IV 79

ul 295
Ameryk ludstka
Szabrowska

Bydgoszcz
Snołowska

6

Bydgoszcz

Szosa Suwalska tel 255-16
nr. 1922

Koleżanka Bondink - Borki (od Bendyktka)

* Komisja * Ark. WSK - Soutar.

BYDGOSK
SUSZAK

7

AMERYK LUDWIKA

„LUSIA”, „LENA”

Ldb. APAK, INSP. BYDG., T.: BIEGON M., NOWICKA - JAGIELSKA H.,

Ameryk Ludwika

ZEPŁANOWANE

